

Skrivning i svenska, ORDKLASSER

Namn: _____ Klass: _____

1. ORDKLASSJAKT

Läs igenom varje stycke för sig och stryk under det som efterfrågas varje gång det dyker upp!

A. Stryk under alla adjektiv. (6 st.)

Jag står ensam uppe vid den gamla ladan. Nedanför mig skymtar jag sjön och jag hör en hund skälla på avstånd. Vinden är svag men kylig. Jag har stått på pass sedan klockan fem i morse. Jag välkomnar därför den bleka höstsolen som värmer min frusna kropp.

B. Stryk under alla pronomen. (9 st.)

Då hör jag brakets strax bakom mig. Jag hinner inte ens resa mig innan en väldig älgdjur rusar ut. Mitt hjärta slår volter och feberaktigt osäkrar jag geväret, siktar och skjuter. Älgdjuren snubblar och faller tjugo meter framför mina fötter. Han försöker komma upp igen men orkar inte. Blod strömmar ur hans muskulösa kropp.

C. Stryk under alla verb, både huvudverb och hjälpverb. (19 st.)

Då hörs ännu ett brak i skogen och plötsligt travar två mindre tjurar ut alldeles framför mig. Allt blir med ens överkligt. Jag tvärvänder och skjuter på den första tjuren. Han knälar till. Skottet har tagit illa, det ser jag. Jag springer i nytt läge för att kunna skjuta ett skott till. Den här gången träffar jag bättre. Tjuren blöder kraftigt. Han vacklar och slänger med sitt ena framben, som är av. Vi hittar honom lite senare ett par hundra meter ner i backen. Jag dödar honom med ett skott bakom örat.

D. Stryk under alla substantiv. (12 st.)

Så tänker vi oss ofta jakten, som en blodig slakt för ärans skull. Men det finns en annan sida. En ekonomisk sida. Var fjärde älgjägare i Norrland skulle helst slippa jaga älg – men man behöver inkomsten. Jakten är en kamp för brödfödan.

/46p

2. SUBSTANTIV

A. Vad är *singular* och *plural*? Förklara och visa med exempel. (4p)

B. I svenskan kan substantiv stå i *grundform* eller i *genitivform*. Förklara vad genitivformen uttrycker. Visa med exempel. (3p)

C. Förklara skillnaden mellan *konkreta* och *abstrakta* substantiv. Visa med exempel. (4p)

3. ADJEKTIV

A. Förklara vad ordklassen *adjektiv* är för typ av ord. Ge ett par exempel. (2p)

B. Komparera följande adjektiv. Börja med att som rubriker till spalterna skriva in vad **de tre komparationsformerna** kallas för och komparera sedan de fyra adjektiven. (11p)

populär		
gammal		
liten		
typisk		

C. Böj adjektivet *gammal* och skriv det så att det passar in i de tre meningarna. Tänk på stavningen! (3p)

Den _____ mannen log. Vi bodde i ett _____ hus. Jag har sålt min _____ cykel.

4. VERB

A. Vad kallas ordet **att** i verbuttrycket *att skriva*? (1p) _____

B. Vilka är de tre temaformerna? (3p) _____

C. Stryk under verbet i de tre meningarna och skriv **tema** på det. (9p)

När man skriver tema på ett verb skriver man de tre temaformerna precis som här med exempel verbet sitta: *sitta, satt, suttit*.

1. Eva klipper alla slags frisyrier. _____

2. Snabbt och elegant knöt han slipsen. _____

3. Lina skrev ett SMS till mormor. _____

D. I vilket **tempus** är meningarna skrivna? Stryk under verbet/verben i alla meningar och skriv sedan på skrivlinjen vilket tempus det är fråga om. Vid sammansatta verbformer måste du stryka under både hjälpverb och huvudverb. (12p)

1. Vi ska åka till London i april. _____

2. Vi har redan köpt resan. _____

3. Annika, vår dotter, arbetar där. _____

4. Hon kommer att möta oss på Heathrow i London. _____

5. Redan i somras åkte hon till London. _____

6. Hon hade sett en annons om ett au pair jobb. _____

E. Bygg meningar i bestämda tempus. Du måste böja en del ord och ofta lägga till ändelser eller småord för att det ska bli bra meningar. (24p)

1. **presens** (älska – snö – hund) _____

2. **perfekt** (över Saharaöknen – flyga – fåglarna) _____

3. **futurum** (renovera – vi – hus) _____

4. **preteritum** (feber – min lillebror – ha) _____

5. **pluskvamperfekt** (fritidsgård – bryta sig in i – någon) _____

6. **perfekt** (studera – klass – grammatik) _____

7. **preteritum** (i Zaragoza – Eve – plugga spanska) _____

8. **presens** (sluta – nu – prov) _____

Max poäng: 122

Din poäng: _____

Skrivning i svenska, ORDKLASSER - FACIT

Namn: _____ Klass: _____

1. ORDKLASSJAKT

Läs igenom varje stycke för sig och stryk under det som efterfrågas!

A. Stryk under alla adjektiv. (6 st.)

Jag står ensam uppe vid den gamla ladan. Nedanför mig skymtar jag sjön och jag hör en hund skälla på avstånd. Vinden är svag men kylig. Jag har stått på pass sedan klockan fem i morse. Jag välkomnar därför den bleka höstsolen som värmer min frusna kropp.

B. Stryk under alla pronomen. (9 st.)

Då hör jag brakets strax bakom mig. Jag hinner inte ens resa mig innan en väldig älgdjur rusar ut. Mitt hjärta slår volter och feberaktigt osäkrar jag geväret, siktar och skjuter. Älgdjuren snubblar och faller tjugo meter framför mina fötter. Han försöker komma upp igen men orkar inte. Blod strömmar ur hans muskulösa kropp.

C. Stryk under alla verb, både huvudverb och hjälpverb. (19 st.)

Då hörs ännu ett brak i skogen och plötsligt travar två mindre tjurar ut alldeles framför mig. Allt blir med ens överkligt. Jag tvärvänder och skjuter på den första tjuren. Han knäar till. Skottet har tagit illa, det ser jag. Jag springer i nytt läge för att kunna skjuta ett skott till. Den här gången träffar jag bättre. Tjuren blöder kraftigt. Han vacklar och slänger med sitt ena framben, som är av. Vi hittar honom lite senare ett par hundra meter ner i backen. Jag dödar honom med ett skott bakom örat.

D. Stryk under alla substantiv. (12 st.)

Så tänker vi oss ofta jakten, som en blodig slakt för ärans skull. Men det finns en annan sida. En ekonomisk sida. Var fjärde älgjägare i Norrland skulle helst slippa jaga älg – men man behöver inkomsten. Jakten är en kamp för brödfödan.

/46p

2. SUBSTANTIV

- A. Vad är *singular* och *plural*? Förklara och visa med exempel. (4p)

Singular betyder ental: en bok, ett rum

Plural betyder flertal: flera böcker, flera rum

- B. I svenskan kan substantiv stå i *grundform* eller i *genitivform*. Förklara vad genitivformen uttrycker. Visa med exempel. (3p)

Genitiv uttrycker ägande eller tillhörighet. I svenska markeras genitiv genom att man sätter ett -s på substantivet. Pojkens cykel. Husens tak. (Om substantivet redan slutar på ett -s lägger man inte till någonting. Eventuellt kan man markera genitivformen med en apostrof: Västerås' gator.)

- C. Förklara skillnaden mellan *konkreta* och *abstrakta* substantiv. Visa med exempel. (4p)

Konkreta substantiv kan vi uppfatta med våra sinnen: blomma, moln, viskning, stank, smärta.

Abstrakta substantiv kan vi bara uppfatta med tanken eller känslan: rädsla, lycka, minut, betyg, seger

3. ADJEKTIV

- A. Förklara vad ordklassen *adjektiv* är för typ av ord. Ge ett par exempel. (2p)

Adjektiv är ord som beskriver substantiv. De talar om hur någon eller något är. De anger egenskap eller utseende: stark, ensam, liten.

- B. Komparera följande adjektiv. Börja med att som rubriker till spalterna skriva in vad de tre komparationsformerna kallas för och komparera sedan de fyra adjektiven. (11p)

<i>Positiv</i>	<i>Komparativ</i>	<i>Superlativ</i>
populär	<i>populärare</i>	<i>populärast</i>
gammal	<i>äldre</i>	<i>äldst</i>
liten	<i>mindre</i>	<i>minst</i>
typisk	<i>mer typisk</i>	<i>mest typisk</i>

- C. Böj adjektivet *gammal* och skriv det så att det passar in i de tre meningarna. (3p)

Den *gamle* mannen log.

Vi bodde i ett *gammalt* hus.

Jag har sålt min *gamla* cykel.

4. VERB

- A. Vad kallas ordet **att** i verbuttrycket *att skriva*? (1p) *Infinitivmärke*
- B. Vilka är de tre temaformerna? (3p) *Infinitiv, Preteritum (Imperfekt), Supinum*
- C. Stryk under verbet i de tre meningarna och skriv **tema** på det. (9p)
När man skriver tema på ett verb skriver man de tre temaformerna som visas här på exempel verbet sitta: *sitta, satt, suttit*.
1. Eva klipper alla slags frisyreer. *klippa, klipppte, klippt*
 2. Snabbt och elegant knöt han slipsen. *knyta, knöt, knutit*
 3. Lina skrev ett SMS till mormor. *skriva, skrev, skrivit*
- D. I vilket **tempus** är meningarna skrivna? Stryk under verbet/verben i alla meningar och skriv sedan på skrivlinjen vilket tempus det är fråga om. Vid sammansatta verbformer måste du stryka under både hjälpverb och huvudverb. (12p)
1. Vi ska åka till London i april. *futurum*
 2. Vi har redan köpt resan. *perfekt*
 3. Annika, vår dotter, arbetar där. *presens*
 4. Hon kommer att möta oss på Heathrow i London. *futurum*
 5. Redan i somras åkte hon till London. *preteritum*
 6. Hon hade sett en annons om ett au pair jobb. *pluskvamperfekt*
- E. Bygg meningar i bestämda tempus. Du måste böja en del ord och ofta lägga till ändelser eller småord för att det ska bli bra meningar. (24p)
1. **presens** (älska – snö – hund) *Hundar/Hunden/Vår hund älskar snö.*
 2. **perfekt** (över Saharaöknen – flyga – fåglarna) *Fåglarna har flugit över Saharaöknen.*
 3. **futurum** (renovera – vi – hus) *Vi ska/kommer att renovera huset/vårt hus.*
 4. **preteritum** (feber – min lillebror – ha) *Min lillebror hade feber.*
 5. **pluskvamperfekt** (fritidsgård – bryta sig in i – någon) *Någon hade brutit sig in i fritidsgården.*
 6. **perfekt** (studera – klass – grammatik) *Klassen har studerat grammatik.*
 7. **preteritum** (i Zaragoza – Eve – plugga spanska) *Eve pluggade spanska i Zaragoza.*
 8. **presens** (sluta – nu – prov) *Nu slutar provet.*

Max poäng: 122

Din poäng: _____